

ધોરણ : ૩

પર્યાવરણ

પાઠ : ૧૩

આપણી લાગણીઓની ભાગીદારી

સ્વ-અધ્યયનપોથી સોલ્યુશન

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા પૂરો

૧. આપણે વૃદ્ધ લોકોની કાળજી લેવી જોઈએ.
૨. બ્રેઈલ લિપિની શોધ અંધજનો માટે થઈ હતી.
૩. બ્રેઈલ લિપિ ૬ બિંદુઓ પર આધારિત છે.

પ્રશ્ન : 2 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો

૧. જે લોકો જોઈ શકતા નથી, તેમને આપણે કેવી રીતે મદદ કરી શકીએ ?

➤ રસ્તો ઓળંગવામાં , દૈનિક ક્રિયા કરવામાં, બસ, ટ્રેન જેવા વાહનોમાં મુસાફરી દરમિયાન બેસવા માટે સીટ આપીને, રામાયણ, મહાભારત જેવા ધાર્મિક પુસ્તકો વાંચી સંભળાવીને આપણે અંધ લોકો ને મદદ કરી શકીએ.

૨. વૃદ્ધ વ્યક્તિઓને કેવી કેવી મુશ્કેલીઓ પડે છે ?

➤ વૃદ્ધ વ્યક્તિઓને હરવા – ફરવામાં, સાંભળવામાં, જોવામાં તેમજ વાંચવામાં મુશ્કેલીઓ પડે છે.

૩. જો તમને આંખો પર પાટા બાંધી દેવામાં આવે તો તમે કોઈ વ્યક્તિ કે વસ્તુને કેવી રીતે ઓળખશો ?

➤ કોઈ વ્યક્તિ કે વસ્તુને સ્પર્શ કરીને ઓળખી શકાય.

૪. અંધ વ્યક્તિઓ તેમની સાથે લાકડી કેમ રાખતા હોય છે ?

➤ અંધ વ્યક્તિઓ ચાલવા માટે સહારો લેવા તેમજ આગળ કોઈ અડચણ કે વસ્તુ પડી છે કે નહીં તે જાણવા માટે માટી લાકડીનો સહારો લેતા હોય છે.

૫. તમે તમારાં દાદા-દાદીને કેવા પ્રકારની મદદ કરો છો ?

➤ દાદા – દાદીને પાણી ભરી આપીએ છીએ, તેમને દવા, ચશ્મા વગેરે જેવી વસ્તુ શોધી આપીએ છીએ. છાપું વાંચી સંભળાવી છીએ વગેરે મદદ કરીએ છીએ

પ્રશ્ન-૩ નીચેના વિધાનો ખરા છે કે ખોટાં તે જણાવો

૧. બ્રેઈલ લિપિ સાંભળી શકતા નથી તેવા લોકો માટે ઉપયોગી છે. ☐
૨. આપણે સૌ આપણી લાગણીઓની ભાગીદારી કરતાં હોઈએ છીએ. ☐
૩. બ્રેઈલ લિપિ જાડા પેપર ઉપર ઉપસેલા બિંદુઓની હારથી લખેલી હોય છે. ☐
૪. વૃદ્ધ વ્યક્તિઓ હંમેશાં શારીરિક રીતે અશક્ત હોય છે. ☐
૫. અંધ વ્યક્તિઓ પાસે સ્પર્શ, શ્રવણ અને સુગંધની તીવ્ર શક્તિ હોય છે. ☐

પ્રશ્ન-૪ નીચેનાં પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

૧. આંખો બંધ રાખીને તમે ફક્ત અવાજ પરથી કોને કોને ઓળખી શકો છો?

➤ અવાજ પરથી અમે મારા મિત્ર, ઘરના સભ્યો તેમજ જાણીતા પશુ પક્ષીઓને ઓળખી શકીએ છીએ.

૨. કલ્પના કરો કે તમે એક વૃદ્ધ વ્યક્તિ છો, તમે તમારી કાળજી લેવા માટેના પાંચ ઉપાયો સૂચવો.

- દરરોજ કસરત અથવા ચાલવાનું રાખીશું.
- આરોગ્યપ્રદ ખોરાક લેશું
- નિયમિત ઊંઘ લેશું
- ડોક્ટર દ્વારા આપવામાં આવેલ દવા નિયમિત લેશું.
- સામાજિક અને રચનાત્મક કાર્યોમાં રચ્યા પાચ્યા રેશું.

૩. આપણે દિવ્યાંગ વ્યક્તિઓ સાથે કેવું વર્તન કરવું જોઈએ ?

- દિવ્યાંગ વ્યક્તિ સાથે પ્રેમથી વાત કરવી જોઈએ.
- તેમનાથી ન થઈ શકે તેવા કામ કરી દેવા જોઈએ. તેમને એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ જવામાં મદદ કરવી જોઈએ.

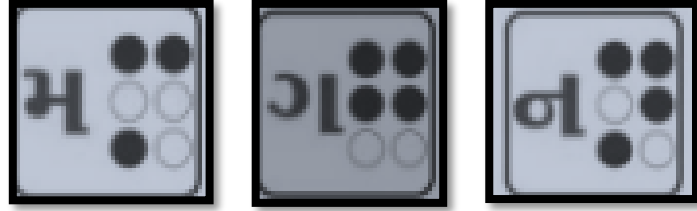
૪. અંધ વ્યક્તિઓ બ્રેઈલ લિપિનાં પુસ્તક કેવી રીતે વાંચી શકે છે ?

- તેમના પુસ્તકમાં જાડા પેપર પર ઊપસેલા ટપકાઓની હાર હોય છે. તેના પર આંગળી ફેરવીને તેઓ વાંચી શકે છે.

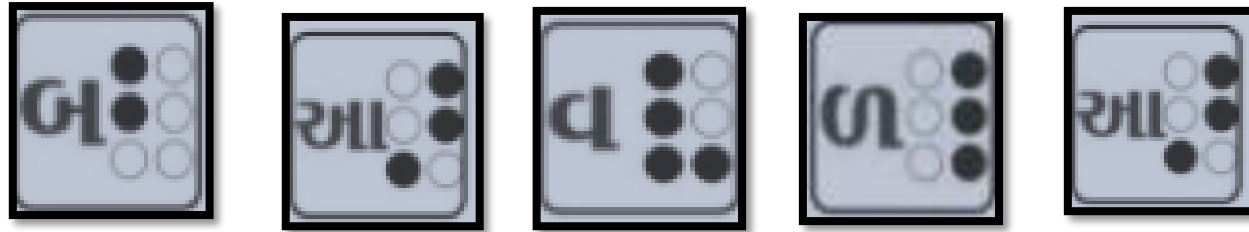
પ્રશ્ન-૬ નીચે બોક્સમાં તમને બ્રેઈલ લિપિના મૂળાક્ષરો આપેલા છે
તેનો ઉપયોગ કરી નીચે આપેલા શબ્દોને બ્રેઈલ લિપિમાં લખો.

૧ ૪	નોંધ : આ લિપી ૬ ટપકાંની છે.		ક	ખ	ગ	ઘ	ઙ	ચ	છ	
૨ ૫	તેમાં • ઊપસેલાં છે અને •									
૩ ૬	ઊપસેલાં નથી એમ સમજવું.									
જ	ઝ	ઞ	ટ	ઠ	ડ	ઢ	ણ	ત	થ	દ
ધ	ન	પ	ફ	બ	ભ	મ	ય	ર	લ	વ
શ	ષ	સ	હ	ળ	ક્ષ	ઝ	અ	આ	ઇ	ઈ
ઉ	ઊ	એ	ઐ	ઓ	ઔ	અં	અઃ	એ	ઐ	ઔ
આંક	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૦

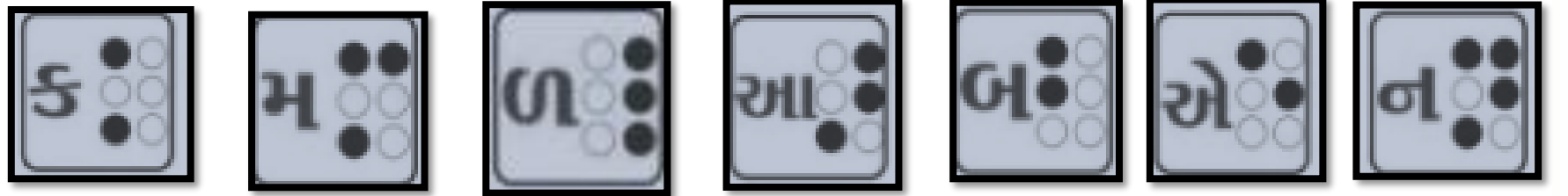
તમારું નામ :

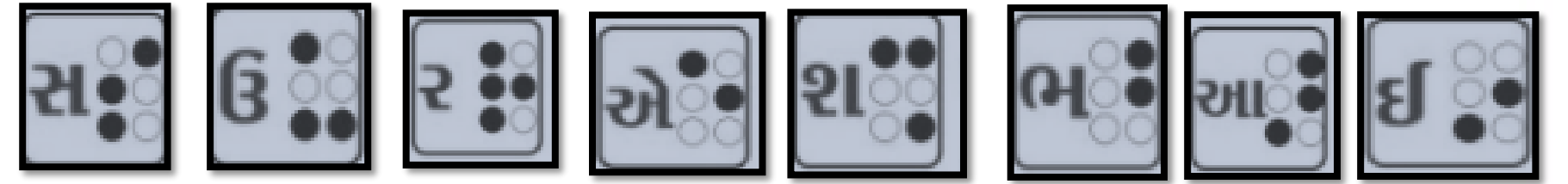
ગામનું નામ :

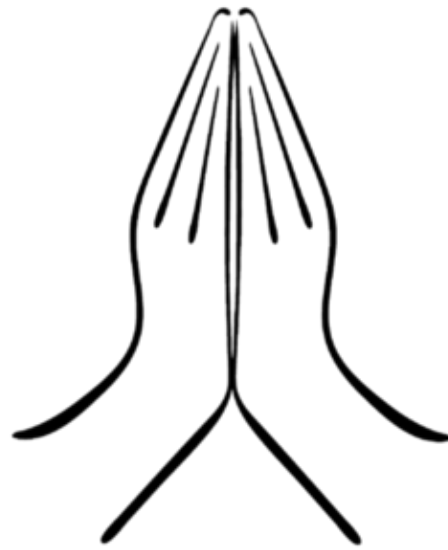
માતાનું નામ :

પિતાનું નામ :

Thanks

For watching